

**Clavis Aurea Thesauri Partheno-Carmelitici, Sive
Dissertatio Historico-Theologica, Referans atque
Exponens Antiquitatem & originem, confirmationem ac
propagationem, beneficia ac privilegia, gratias & ...**

Paulus <Ab Omnibus Sanctis>

Viennæ Austriae, 1669

IV. De Communicatione bonorum operum, quæ sit in Ordine Carmelitar.
per Literas Filiationis seu Fraternalitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64293](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64293)

CAPUT IV.

De Communicatione bonorum operum, quæ fit in Ordine nostro per Literas Filiationis seu Fraternitatis.

197.

Varijs nominibus apud diversos hæc litera insigniri solent.

Per quos distribui soleant?
Et in qua forma?

LITERAS Filiationis, quas Ægidius Carlerius, Decanus Cameracensis Tract. de punitione peccatorum publicorum contra Nicolaum Taboritam in Concilio Basiliensi vocat Literas Fraternitatis: Galinenses Literas Gratiolas, ut notatur in Chronico Lyrinensi Tom. 2. pag. 178. Carthusiani, teste Durlando, lib. 5. Chron. Carthuf. Cap. 8. appellant Literas participationis Ordinis, Paulus 4. dist. 45. Receptionis ad beneficia Ordinis: Alij aggregationis ad nuncupant, nonnulli Beneficium Ordinis, uti Andreas Fontibradensis: per has, inquam, literas, seu per distributionem illarum fit participatio meritorum Ordinis, extenso meritorum nomine, hæc litera solent ordinariè à solo Præposito Generali conferri, quibus aliquis in singulari ac nominatim admittitur ad participationem omnium bonorum operum Ordinis: apud Discalceatos Carmelitarum in hac forma dari consueverunt.

Fr. N. Carmelitarum Discalceatorum Congregationis S. ELIZABETHÆ
Præpositus Generalis N.N. in Domino salutem.

Cum salutis nostræ auctor JESUS Christus, præsertim discipulos, & nos absentes imitatores suos erudiens, singulari fraternæ charitatis præcepto præsertim obstinuerit: ut scilicet diligamus alios, quemadmodum ipse dilexit nos, tanto magister, & instituto nostro valdè consentaneum est, ut salutem proximorum operam similem ei, quam Redemptor noster navavit, impendamus. Cum vero ipse sic nos dilexerit, ut labores, dolores, operaque sua omnia in salutem nostram, cum infinito merito ac satisfactione direxerit, nullum eum imitandi modum similem invenire posse videmur, quam si è pijs laboribus & operibus nostris qua ex ipsius gratia præstamus, & spiritualibus bonis, quibus ipsius Thesauro fruimur, partem aliquam proximis tribuamus.

Quapropter nos, qui licet immeriti, prædictæ Congregationi præsumus, & bona ejus augere, atq; in alios justis de causis derivare debemus, confisi meritis & precibus beatissimæ Virginis *MARIÆ*, Matris *DEI* & nostræ, cui specialiter famulamur, ac ejus Sponsi sanctissimi *IOSEPH*, nec non sanctorum Prophetarum *ELIÆ* & *ELISEI* Patrum nostrorum, sanctorum Angeli & *Anastasi* Martyrum, *Alberti* & *Cyrilli* Confessorum, ac sanctæ *THERESIÆ* Virginis, & aliorum Sanctorum ac Sanctarum Ordinis nostri, & omnium Sanctorum & Sanctarum *DEI* (*Te*) peculiari charitatis significatione complectentes, ad participationem omnium privilegiorum, indulgentiarum, precum, jejuniorum, disciplinarum, peregrinationum, piorumq; operum, aliorumque quorumvis bonorum spiritualium totius nostræ Congregationis admittimus. Precamurque divinam Bonitatem, ut (*Te*) per hoc nostrum ministerium prædictorum bonorum cum proventu maximo consortem efficiat. Datum &c.

Circa tenorem hujus Communicationis, nonnulla necessariò declaranda occurrunt, quæ non parum implexa videntur. Primum, quo jure Generalis Ordinis nostri extendat Privilegia Ordinis ad Sæculares, quibus istiusmodi Literæ Fraternitatis seu Filiationis donantur? Secundum, quænam sint illa Privilegia? Tertium, quo jure idem Præpositus Generalis conferat indulgentias Religionis nostræ dictis Sæcularibus? Quartum, quales sint istæ indulgentiæ?

Quantum ad primum, advertendum est, hic non esse quæstionem de bonis & pijs operibus, qualia sunt jejunia, preces, sacrificia & his similia, quæ in Congregatione sunt: quia de illis ostendimus infra Capite septimo quâ autoritate communicentur Sæcularibus: sed quæstio est de Privilegijs Apostolicis, quò videlicet jure Præpositus Generalis per Literas Filiationis extendat hæc Privilegia ad Sæculares, prout continetur in superiori tenore & formula Communicationis? Quia videtur id nulla ratione fieri posse sine autoritate Apostolica, uti patet.

Ad hoc respondetur Constitutionem extare *CLEMENTIS VII.*

N n 2

cu.

198.

Satisfit nobis nullis dubitationibus circa superiorē formulam occurrentibus.

cujus principium est : *Ex clementi Sedis Apostolicae, &c.* per quam Ordini facultatem concedit, non solum Confratribus nostris, qui habitum nostrum sive Marianum Scapulare gerunt, gratias omnes & privilegia Apostolica communicandi, verum omnibus alijs, qui gratijs eorundem Confratrum gaudere voluerint. Hanc Constitutionem confirmavit postea GREGORIUS XIII. anno 1577. per Bullam incipientem : *Vt laudes gloriosissimæ Virginis, &c.*

199.

Recensentur privilegia, quæ ex indulto Apostolico communicari valent.

QUANTUM verò ad *secundum*; quænam sint ista privilegia Apostolica, explicat idem CLEMENS VII. in sua mox citata Bulla. *Primo* quod possint Confessarium sibi deligere, sæcularem vel religiosum, qui ipsos possit absolvere semel in vita, & in mortis articulo, ab omnibus casibus etiam Sedi Apostolicæ reservatis, exceptis paucis quibusdam.

Secundo, quod hujusmodi electus Confessarius facultatem habeat commutandi eorum quæcunque vota in alia pietatis opera: exceptis votis visitationis ultra marinæ, & ad limina Apostolorum Petri & Pauli de Urbe, & ad sanctum Jacobum in Compostella: nec non Religionis & Castitatis.

Tertio, quod juramenta eorum quæcunque sine tertij præjudicio possit idem Confessarius relaxare.

Quarto, si contingat tempore interdicti aliquem ex hujusmodi Privilegiatis ab humanis excedere, corpora eorum Ecclesiasticæ sepulturæ cum aliqua honesta funerali pompa tradi possunt. His & similibus Privilegijs, quæ distinctius prosequemur infra, gaudent ut fruuntur illi, qui literas Fraternalitatis seu Filiationis ab Ordine recipiunt.

200.

Quid de indulgentijs dicendum sit, &c.

Vide de his Gabriellem à S. Vincentio *Part. 3. de*

TERTIUM quod inquirebatur est, quo jure & autoritate per memoratas sæpius literas, indulgentias etiam Ordinis Præpositi Generalis communicet?

Pro præsentis dubij elucidatione notandum est, non deesse Doctores, qui opinentur posse Generales, & Provinciales Religiosorum, qui Jurisdictionem quasi Episcopalem in sibi subditos habent, jure divino ipsis indulgentias concedere. Verum cum juxta communem sententiam potestas concedendi indulgentias plenè residet in solo Papa, & in ipsis Episcopis sit limitata & contracta pro declaratione alicujus Ecclesiæ ad indulgentias unius anni: & pro anniversario

sario ad quadraginta dierum, ideo respondatur ad propositam quaestionem per literas Filiationis auctoritate propria non concedi indulgentias ab Ordinis Generali, sed ex concessione Sedis Apostolicae eas communicari, & extendi ad illos, prout constat ex CLEMENTE VII. in Bulla, ubi supra; qui Ordini indulget communicare easdem gratias per literas Fraternitatis seu Filiationis, quibus ipsi Confratres nostri, qui Scapulare gerunt, fruuntur. Quod vero hic nomine gratiarum intelligantur etiam indulgentiae, ipsemet Pontifex CLEMENS declarat in eadem Bulla, in qua, postquam inter alia indulgentias Confratribus nostri Scapularis concessas a varijs Pontificibus innovasset, & approbasset, postmodum subiungit, iisdem gratijs posse frui quoscunque alios, si ita visum fuerit.

PRÆTEREA ex Privilegio URBANI V. quod refert Casarub. in Compend. verb. indulgentiae quoad seculares. 4. num. 6. possunt Generales & Provinciales communicare Benefactoribus Ordinis indulgentias, orationes, aliaq; bona spiritualia. Hoc Privilegium impense extollit Peyrinis Tom. 2. q. 3. Cap. 6. num. 9. inquit: ista est magna concessio, quam ex iure communi non habebant; cum enim indulgentiae tantum valeant quantum sonant, non possunt applicari, nisi ijs, qui in eis nominantur expresse. Cum ergo in dicto Privilegio concedat Pontifex, quod Praelati possint Indulgentias communicare, certum est, quod superiores nominati in praefato Privilegio, possunt omnes Indulgentias concessas Regularibus dictis Benefactoribus applicare, etiamsi in illis nihil tale dicatur, quod absq; hoc Privilegio fieri non poterat, atq; ita Suarez Tom. 4. in 3. part. disp. 55. sect. 5. num. 13. Duobus autem modis intelligo posse fieri hanc applicationem. PRIMO applicando fructum dictarum Indulgentiarum, eo modo quo applicantur defunctis. SECUNDO concedendo, ut dicti Benefactores possint per se ipsos dictas Indulgentias lucrari, faciendo ea, quae ad id requiruntur. Haec tenet Peyrinis.

JAM verò quoad postremum, quænam sint illæ Indulgentiæ, quibus validè frui possint his temporibus, tam ijs, qui admittuntur per Literas Fraternitatis ad participationem, quam Confratres nostri Mariani Scapularis, exigit peculiarem Tractatum, de quibus in 4. Parte prolixius agemus.

SOLENT PP. Generales, petentibus Prælatibus inferioribus, Literas Filiationis typis excusas concedere, adjuncta nominis subscriptione,

Sacram.
penit. disp.
13. q. 7.

Nota magnum privilegium Prælatibus Regularibus ab Urbano V. concessum quoad communicationem indulgentiarum, &c.

201.

Nn 3

ne,

ne, & muneris sigillo apposito, sine *data* tamen, quam hi, dum illas distribuunt, apponere solent: **QUÆRITUR**, utrum, si priusquam distribuantur & dentur Benefactoribus, moriatur eas concedens Generalis, distributio post mortem facta teneat, aut nulla sit?

Affirmativam partem, quod nimirum nulla sit, videtur suadeat hæc ratio. Hæc gratia est non facta sed facienda, quæ inter se differunt, quod hæc cesset per mortem concedentis, minime illa, Ergo &c.

Satisfit
questioni
curiosa.

RESPOND. Tamen validas esse: censetur quippe gratia facta, licet enim desit *data*, quæ apponi solet in actu distributionis, tamen hoc non arguit gratiam tunc fieri, ad solum indicat Benefactorum ex illo tempore incipere frui gratia ac beneficio, quod ipsi Generalis jam prius contulerat. Confirmatur, quia inferior Prælati Literas illas distribuens, non censetur largiri participationem necitorum, sed solum exequi factum Generalis, cujus est merus executor, ac ejus nomine donat has Literas, &c.

Utrum Literæ
Filiationis etiam
defunctis commu-
nicari
valeant?

QUÆRIT Franciscus Bordonus Operum suorum Tom. 3. *solus*. 84. utrum hujusmodi Filiationis Literæ non tantum vivis, verum etiam defunctis concedi valeant?

RESPONDET ipse affirmativè; & rationem reddit, quia communicatio bonorum operum, quæ per Literas illas conceditur, est bonum proprium Religionis, existens in potestate Prælati, quæ subest dominio, ergo illam largiri potest quibuscunq; idoneis ac capacibus, at etiam defuncti capaces illius sunt, quoad satisfactionem pro pœnis in purgatorio luendis, & per modum suffragij: sicut & quilibet orare potest pro mortuis. Neque hoc est indulgentiam concedere defunctis, quia Superiores per hujusmodi concessionem Theaurum Ecclesiæ non aperiunt, neq; ex illo hauriunt aliquid, per quod indulgeatur defunctis; sed hujusmodi bona opera sunt propria Religionis, prout spectantur in fieri, vel futura, post factum tamen non amplius sunt Congregationis, sed reponuntur in Thesauro Ecclesiæ.

An concessæ vi-
ventibus,
etiam post
mortem illis
prodesse
possint?

QUÆRIT quoq; idem Author, an Literæ Filiationis concessæ viventibus prosint etiam illis post mortem? **RESPONDET** ipse negativè, nisi Superior id exprimat: quia gratiæ & privilegia regulariter solum vivis concedi solent: nec benefactores sunt post mortem

tem, sed tantum dum in hoc sæculo vivunt. Sed affirmativè respondendum est; sufficit quippè, quod in hac vita existentes Religionis benefecerint, ut defuncti illius suffragijs gaudeant: imò hoc vel maxime suis beneficijs intendunt, ut tunc quando in altera vita in extrema necessitate erunt, è qua seipfos eripere nequeunt, per Religionis suffragia subleventur. Hoc ipsum confirmat usus ac praxis diversarum Religionum, quæ non contentæ communibus Ordinis suffragijs, etiam particularia pro illis, qui præfatas Literas habuere, post obitum eorum præstanda decernunt; è quibus nostra *Prima parte Constitution. Cap. 17. num. 6. & 7.* terna integra Officia defunctorum recitari, & tres Missas cantari, designatis tribus anni temporibus &c. præcipit, præter ea, quæ quothebdomadibus & diebus præstari consueverunt.

CIRCA modum observandum in communicandis prædictis Filiationis literis, sic diserit Antonius Caracciolus in *Notis ad Constitutiones Cleric. Regularium part. 2. Cap. 1.* [Prælati Religionum non debent esse nimis liberales in concedendo hujusmodi participationibus. Accedit facile contemni, quod facile obtinetur. Ejusmodi verò beneficium, magnum æstimari debet, ob insignes fructus atque lucra, quæ secum gerit; quæ latè prosequitur Waldensis Carmelita *Tom. 3. tit. 10. quest. 94. &c.* Nostri veteres Patres paucissimos, eosq; nobis insigniter beneficos adscisciebant.] Hactenus Caracciolus.

Theophilus Raynaudus in *Heteroclitis spiritualibus Tom. 2. sect. 5. punct. 3.* [Ne literæ Fraternalitatum, inquit, vilescant & despiciantur, curæ sit ijs, per quos præbentur, ne adeò frequenter & passim dentur, ut etiam veniant ad immerentes. Curent etiam, ut expectantur potius, quàm obtrudantur, aut ingerantur: præsertim cum per conditionem personarum licet. Plerumq; enim talia obtrudere, est projicere margaritas ante porcos.] Ita ille.

Peyrinis in suo *Formulario lit. P. Cap. 1.* ubi etiam normam harum literarum tradit, notatq; eas reddi contemptibiles per nimiam abundantiam: cum sint alioquin thesauri inæstimabiles. Vnde, inquit, meo videri non deberent concedi, nisi verè benefactoribus & amicis, & cum consensu Capituli localis: & illi quibus conceduntur, deberent scribi in aliquo libro particulari ad hoc, ut post eorum mortem, Religio illis debita officia celebra-

202.

Nonnulla
feriò anim.
advertenda
in concedendis
Litteris Filiationis,

Utrum Literæ Filiationis concessæ ab uno Generali, eo defuncto, aut amoto expirent?

lebraret. Quod autem Peyrinis *ibidem* addat, & existimet, concessæ ab uno Generali expirare eo mortuo, aut remoto ab officio, non probatur nostro in Ordine, vixq; aliud habet fundamentum, quam consuetudinem, quæ apud nos est inaudita quoad hanc retractationem, seu expirationem. Præterea gratia facta indefinite, & sine la determinatione, aut limitatione concessa, durat etiam post mortem, vel cessationem officij illam concedentis, etiam re integra. *Cap. si sup. gratia de offic. Indic. delegat. in 6.*

Curca easdem Literas observat Irenæus à S. Jacobo, quod debeant reservari pro insignioribus Ordinis Benefactoribus, nec sine abusu potest cuiusq; arbitrio dispensari, alias sine effectu conferantur; cum superius intentio sit ipsi solum illas concedere, qui suis beneficijs verè merentur in commendam Ordinis hereditatem adoptari. Unde fit, ut ejusmodi Literæ, parvas profutura ceteris, qui licet aliquo modo bene meriti, remissius tamen agant in Ordine. Ita ille in *Tract. de singul. V. Protect. sect. 3. cap. 4. §. 3.*

Idem sentit Lezana Tom. 4. qq. Regularum Verbo suffragia. Quando conceduntur (loquitur de literis Filiationis) alicui titulo Benefactoris, si talis causa non subsistat, non valeret talis Communicatio bonorum, quæ deficiente causa, sine seu conditione concessio, deficit ipsa concessio. Citatur pro hac sententia Sorbium in *Addit. ad Comp. Privil. mendic. V. m. quoad secul. Peyrin. Tom. 2. de Pralat. q. 3. c. 6. n. 13. & Ludovicus à Cruce. in Expos. Bullæ Cruc. disp. 1. c. 8. d. 15. n. 16.*

Advertit tamen idem Lezana, quod licet tales Literæ solum Benefactoribus soleant concedi, possint nihilominus etiam non Benefactoribus concedi ex charitate, aut speciali amicitia. Ita eodem Sorbus, Peyrinis, & Ludovicus à Cruce *loc. citatis ex Cordub. & Rodriguez.*

207.

Magna eorum est singularium felicitas, qui velut otiosi & quieti fruuntur Religiosorum

QUANTUM verò conferant, quantoq; in pretio habeant, sunt sæpius memorate Fraternalitatis literæ, luculenter tradit in *monitorio male sper lib. 5. §. 9. num. 9.* Paulus Zehentner subjecto discursu: [Quis, inquit, negare audeat, ingentia illis emolumenta conferre, quibus in medio nationis prævæ, hoc est, corruptissimo seculo constitutis, sive insignia pietatis exercitia applicantur, sive per sua Divini cultus obsequia, sive quotidiane affligendi corpora steritates, quæ inter sacrata Religiosorum hominum claustra, in vigulas propè horas fiunt? Quid pulchrius, quam sine expensis

extra suum laborem posse ditescere, & ingentes cumulare thesauros? Quid iucundius, quam sedendo post sarcinas, custodem potius quam militem, venire tamen in partem spoliatorum? Quid felicius, quam otiose spectantem alienas pugnas & vulnera, cum victoribus coronari, & eodem quasi victoriae ferto redimiri? sive quod tantumdem est, aspicere eminus, quomodo homines Religiosi pie in corpus suum deserviant, fetis asperis pungant latera, flagris lacerent humeros, jejunijs constringant ventrem, simulq; de eorundem gloriosis conatibus, quasi de proprijs participare? Hoc deniq; est *tolere quod non posuisti, & metere, quod non seminasti.*

Quamquam verò pauculi illorum, quos mundus numerat inter suos, admittantur ad sanctissima Religiosorum familiarum merita, velut membra, de eisdem succo sanguinis communicantia: nihilominus tamen multum saltem juvari possunt orationibus eorundem, quos sibi officijs suis, liberalitate, eleemosynâ, alijsq; modis fecerunt obstrictos. Narrabo ad rem presentem, quod consignatum reperio in Revelationibus *S. Brigittæ*, indicij genus omnino formidabile.

Qui pro tribunali sedet, DEUS fuit: rea ante eum anima trepidabat, jam è corpusculo suo, ruinosâ domo, exitura. Adversus hanc ibant Æthiopes stygij, non tantum armati communi humanæ gentis invidiâ, sed etiam multis accusationibus graves, inter quas palmaria fuit, quæd moriturus ille ad ultimum usq; momentum, nunquam hæcenus sincerum de noxis gravibus dolorem, ex motivo charitatis divinæ concepisset. Jamq; putabant savi accusatores, conclamatum esse de salute convicti hominis, & inferos accessione prædæ augendos. Cum ecce tibi Angelorum adest Regina; neq; sola, sed stipatâ multorum coronâ Religiosorum, partim istâ adhuc vitâ degentium, partim sanctè defunctorum; quos cum iussisset patronos esse reo, & in periculo vacillantis causæ facundos apud judicem intercessores, pro eo, quem forte meminerant suum olim extitisse benefactorem, ita perorârunt, ut evincerent: nam precibus suis, jam expiranti homini, veram perfectamq; de commissis flagitijs contritionem impetrârunt, hoc est, clavem ad Cælum. Sed ipsa verba ex facta *S. Brigittæ* revelatione, Lectori offero, quia & suavem affectum inspirant, & solatium affundunt,

Itaq; *post ista* (intellige multarum accusationum capita) *audiebatur,*

00

vigilijs,
precibus,
jejunijs, la-
boribus
tanquam
proprijs.

Luc. 19.

21.

Sæcularibus elec-
mosynas bene cõ-
pensant.
Religiosi in
spiritualibus.

In Revelat.
S. Brigittæ

l. 4. c. 7.

Expertus
est id quidam,
ante mortem
suam gra-
viter accu-
satus apud
DEUM à
malis ge-
nijs.

Sed volente D. Virgine, patrocinium ejus susceperunt Religiosi varij, quibus benefecerat.

Tandem & veram Contritionem apud Christum eidem morienti impetrarunt.

Enc. 16.

batur sonitus, & quadam vox loquebatur, dicens: Silete & auscultate vobis, Angeli & demonia, quid Mater DEI loquitur. Et statim ipsa Virgo, ante sedem judicij apparens, & habens sub mantello suo, quasi occultas aliquas res magnas, dixit: O inimici, vos persequimini misericordiam & cum nulla charitate diligitis Iustitiam. Licet in operibus bonis hic appareat defectus, pro qua haec anima non debet obtinere Caelum; videte tamen quid ego habeo sub mantello meo. Cumq; Virgo ambos aperisset sinus mantelli, apparuit sub uno quaedam modica Ecclesia, in qua aliqui Monachi videbantur, sub alio vero apparuerunt mulieres, & viri, amiciq; DEI Religiosi, & alij, & omnes voce clamabant, dicens: Miserere misericors Domine. Deinde factum est silentium, & Virgo loquebatur dicens: Scriptura dicit, qui habet fidem perfectam, potest per eam transferre montes in mundo. Quid ergo nunc possunt, & debent voces istorum facere, qui & fidem habuerunt, & servierunt DEO cum ferventi charitate? Quid vero illi amici DEI facturi sunt, quos iste rogavit pro se, ut possit separari ab inferno, & obtinere Caelum, nec pro bonis operibus suis aliam remunerationem quaesivit nisi caelestia? nunquid non possunt, & valent omnes eorum lacrymae & preces, apprehendere & elevare eum, ut doceat ante mortem suam, divinam contritionem cum charitate?

Hanc DEIPARÆ oratiunculam excepit brevè silentium: tandem deinde Filij judicis approbatio, quam (suspensis adhuc accusatoribus & reo super eventu) hac sententia manifestam fecit: propter peccatorum meorum, obtinebit jam ille divinam contritionem ante mortem, & vitam quod non veniat in infernum, sed purgabitur cum illis, qui gratiam peccatorum habent in Purgatorio. Et quaeso, quis nolit impolite unum hominem DEO per Religionis vota consecratos venerari? in eorumq; se insinuare familiaritatem, quorum tanta est apud NUMINIS solennis autoritas, ut possint pauculis verbis omnem vim stygis retrudere? Quis non eorum velit flagitare preces? & obsequijs studiisque devoti intercessionem, cor judicis DEI everberaturam ad benignitatem? Quis denique nolit Religiosos sibi facere amicos de mammillis quitatis, si benefactoribus suis (quantumvis diu sceleratis, semper impijs) veram sub mortem contritionem impetrant, struuntque expeditam viam ad aeterna tabernacula?] Haecenus Zehentner.